

Інформаційні джерела:

1. Цілі сталого розвитку та Україна. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina>
2. Sustainable Development Report 2023. Implementing the SDG Stimulus. URL: <https://www.sustainabledevelopment.report/reports/sustainable-development-report-2023/>
3. SDG Index and Dashboards Report 2018. Global Responsibilities Implementing the Goals. URL: https://s3.amazonaws.com/sustainabledevelopment.report/2018/2018_sdg_index_and_dashboards_report.pdf.

ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІД ВПЛИВОМ ЗМІН КЛІМАТУ

Носова Н.І., пров. інженер

Державна установа «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України»

У Стратегії сталого розвитку, яка була закладено в документи ООН і висвітлює Цілі сталого розвитку основною метою є обґрунтований підхід до подальшого розвитку людства, яке має жити і розвиватися в умовах обмежених ресурсів, які мають задовольняти не лише потреби нинішнього покоління, а й зберегтися для прийдешніх поколінь, при цьому не порушуючи навколишнє середовище, зберігаючи екологічний баланс і економічне зростання. Як відомо, для подальшого економічного зростання виникає необхідність використовувати все більше і більше природних ресурсів, що ми не можемо робити в силу їх обмеженості. Саме тому для вирішення цього складного і вкрай важливого для всього людства завдання і було проголошено 17 Цілей сталого розвитку. Однією з головних цілей є подолання голоду, яку буде розглянуто у контексті забезпечення продовольчої безпеки.

Як відомо, країни світу за рівнем життя розподіляються дуже нерівномірно. Так, самі високі показники ВВП на одну особу у США, країн Західної Європи, Японії, Канади та ін.

До країн, що розвиваються, відносять Китай, Індію, Бразилію, Росію і цілий ряд інших країн, чий ВВП не перевищує 10 тис. доларів у рік на людину. До цієї категорії країн відносять і Україну. І, нарешті, третю групу країн становлять найбідніші країни Африки та Азії, чий ВВП зазвичай не перевищує 1 тис. доларів у рік на людину [1, с. 21].

Передові країни завжди першими розробляють і впроваджують сучасні моделі і методи, які розробляють відповідно вимог, яких потребує суспільство на певному етапі свого розвитку.

З погляду економічних інтересів, західним компаніям з провідними технологіями завжди буде вигідно переносити своє виробництво у країни, що розвиваються, через здешевлення (зменшення собівартості) продукції, що випускається. На це буде впливати передусім місцева дешева робоча сила,

можливо, більш дешеві місцеві природні ресурси, близькість до нових ринків збуту та їх освоєння тощо [1, с. 54].

Для країн що розвиваються такі заходи є бажаними і вони прагнуть до їх впровадження в економіку для свого подальшого розвитку, що сприятиме покращенню життя і можливості заробити кошти для подальшого життя.

Відповідно до рівня життя в країні і рівень її продовольчої безпеки буде вищим, ніж у країні що розвивається. Тому для багатьох країн що прагнуть поліпшити своє життя дуже важливим завданням є забезпечення населення роботою і продуктами харчування. Особливо актуально це питання стоїть в Україні, яка мужньо протистоїть російській агресії, а економіка якої потерпає від величезних руйнувань.

В такій ситуації провідна роль належить аграрному сектору, який здатен не лише забезпечити власні потреби населення у продуктах харчування, а й експортувати вироблену продукцію за кордон.

Однак у нинішній ситуації, коли наша планета зіштовхується із загрозою глобального потепління гостро постає питання забезпечення продовольством населення, забезпечення його якості, безпечності, і відповідно його цінній доступності, що взагалі ускладнює доступність до здорового харчування.

Зміна клімату є однією зі значущих загроз, що стоїть перед сучасним світом. Її наслідки стають дедалі помітнішими та відчутнішими, впливаючи на природне середовище, економіки країн та життя мільйонів людей [2].

Результати різних досліджень кліматичних змін свідчать про їх негативний вплив на виробництво продовольства і зниження продуктивності аграрного виробництва. Скорочення площ орних земель в світі загострює проблему запобігання голоду. Ця проблема є також актуальною і для України.

За даними FAO, площа деградованих та непродуктивних орних земель в Україні перевищує 20% ріллі. Щороку через ерозію втрачається майже 300-600 мільйонів тонн ґрунту. Залежно від рівня процесів деградації врожайність може зменшитися до 50%, а втрати від нестачі продукції складають понад 20 млрд. грн. на рік [3].

Український уряд приділяє велику увагу зменшенню втрат у сільському господарстві і збереженню природних ресурсів внаслідок кліматичних змін.

Міндовкільям розроблений проєкт Стратегії кліматичної політики до 2035 року та операційний план, які були презентовані в Брюсселі і на кліматичній Конференції COP 28. За оцінками Світового банку, загальна сума збитків у сільському господарстві становить 10,3 млрд доларів США, а втрати – 69,8 млрд доларів США. Ці цифри включають збитки й втрати від руйнування Каховської греблі [4].

Продовольча безпека є головною проблемою на тлі погіршення кліматичних умов у багатьох регіонах світу. Антропогенна зміна клімату вже значно вплинула на світове сільськогосподарське виробництво: за останніми оцінками, заснованими на глобальних даних, поточна загальна продуктивність сільськогосподарського сектору приблизно на 20 % нижча, ніж у контрфактичному сценарії без зміни клімату [2].

Згідно зі «Звітом про кліматичну нерівність 2023», прогнозується, що ці впливи значно погіршаться до 2050 року, оскільки кліматичні умови стають менш сприятливими для вирощування дедалі більшої кількості культур [2], що негативно впливає на доступність населення до продовольства та рівень харчування. Тому у нинішній ситуації дуже важливим є вирішення проблем продовольчої безпеки.

Продовольча безпека держави є необхідною умовою сталого життя населення країни і основним питанням системи національного благополуччя і підґрунтям становлення державності [5, с. 328].

Як зазначено в Конституції України, забезпечення економічної безпеки є найважливішою функцією держави і справою всього українського народу [6].

Важливе місце у забезпеченні продовольчої безпеки відіграє агропродовольчий сектор. Управління виробничо-господарською діяльністю аграрних підприємств здійснюється менеджерами підприємств шляхом впливу на процес управління, який заснований на відповідних методах, принципах і функціях, діяльністю з організації і координації виробництва на сільськогосподарських 329 підприємствах з метою отримання зростаючого прибутку в довготривалій перспективі [7, с. 11].

У забезпеченні продовольством населення і вирішення тим самим питань продовольчої безпеки і становлення державності великого значення набуває використання сучасних технологій, які останнім часом все ширше використовуються у всіх сферах життєдіяльності людей [5, с. 329]. Завдяки їх аграрії отримують можливість відстежувати у реальному часі стан полів, зрошування рослин і ще багато корисної інформації, яка допомагає отримувати вищі врожаї, що забезпечує продовольчу безпеку і дозволяє задовольнити потреби населення у продуктах харчування.

Інформаційні джерела:

1. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти : Підручник / І.Л. Якименко, Л.П. Петрашко, Т.М. Димань, та ін. К.: НУХТ, 2022. 337 с.
URL: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/7990/1/strategiia_staloho.pdf
2. Комісаренко О. Ризики кліматичних змін для світу. Vatican News URL: <https://www.vaticannews.va/uk/world/news/2024-07/oikonomia-51-zagrozy-klimatychnykh-zmin.html>
3. FAO запускає в Україні проект боротьби з деградацією ґрунтів. 05.05.2018.
URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2454995-fao-zapuskae-v-ukraini-proekt-poborotbi-z-degradacieu-gruntiv.html>
4. Вплив кліматичних змін на сільське господарство та продовольчу безпеку країни потребує впровадження адаптаційних заходів на різних рівнях – від національного до місцевого. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України.
URL: <https://mepr.gov.ua/vplyv-klimatichnyh-zmin-na-silске-gospodarstvo-ta-prodovolchu-bezpeku-krayiny-potrebuye-vprovadzheniya-adaptatsijnyh-zahodiv-na-riznyh-rivnyah-vid-natsionalnogo-do-mistsevogo/>
5. Носова Н.І. Реалізація принципів продовольчої безпеки і сталого розвитку України у процесі становлення державності. Правова наука і державотворення в Україні в контексті інтеграційних процесів: матеріали XV Міжнар. наук.-практ. конф. (24 травня 2024 р.), м. Суми / Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. Суми:

СФ ХНУВС, 2024. С. 328-330. URL: https://sumy.univd.edu.ua/files/conference/zbirnik_international_conference_2024.pdf

6. Конституція України: Закон України № 254к/96-ВР від 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Документ 254к/96-ВР, Редакція від 01.01.2020, підстава – 27-IX

7. Мазур К. В., Кубай О. Г. Менеджмент аграрного підприємства: навч. посібник. Вінниця : ТВОРИ, 2020. 284 с.

КРОС-КУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО ІМІДЖУ ПІДПРИЄМСТВА

Чернилевський П.К., здоб. ВО

Науковий керівник – **Орехова Т.В.**, д-р екон. наук, проф.

Донецький національний університет ім. Василя Стуса

Формування міжнародного корпоративного іміджу є складним процесом, що вимагає глибокого розуміння соціальних, історичних та культурних особливостей ринку, на який підприємство планує проникнення. Історично, брендування та імідж довгий час ототожнювалися з торговою маркою, головною метою якої було виокремлення серед однотипних товарів, проте у повоєнний період 20 століття, як наслідок глобалізаційних процесів, було виявлено бажання покупця купувати товар не лише через функціональність, а досвід купівлі або користування. Таким чином, маркетинг як наука була доповнена наступними поняттями і концепціями: сегментування [1, с. 5], лояльність до бренду [2, с. 116] та брендова індивідуальність [3, с. 68]. В 1990-х роках акцент змістився на комбіновані моделі: цінність бренду (модель Аакера) та маркетингу взаємин (модель бренду як емоційного партнера).

На рівні підприємства засади формування міжнародного корпоративного іміджу компанії полягають в тому, як різні культури інтерпретують та оцінюють варіативність організаційної поведінки. Відтак, найбільш вичерпною моделлю крос-культурного психологічного дослідження в контексті організаційних структур стала заснована на теорії культурних вимірів Герта Яна Хофстеде. Дана модель включає шість основних вимірів порівняння національних культур: індекс дистанціювання влади, індивідуалізму-колективізму, маскуліності-фемінності, уникання невизначеності, орієнтування на довго- чи короткострокову перспективу та індекс стриманості.

Таким чином, до індивідуалістських суспільств відносять переважно суспільства високого розвитку капіталізму: США, Західну Європу, де корпоративний імідж перш за все зосереджений на інновації, конкурентну перевагу, досягнення та власний розвиток (хоча з урахуванням суспільної користі, зокрема в екологічному вимірі). Колективістські ж культури, серед яких переважно азійські, навпаки, в корпоративну культуру закладають цінності суспільного внеску, благополуччя та довготривалої взаємодії.